

S. Lani in vlani, lansko leto, lanina t. j. lanske reči. Veseli me, da se čita že stsl. lani, ker sem bal se, da je tujka (l'anno).

Lanicuhü.

O. Lancuh je tudi poljski catena, cf. mhd. lanne.

S. Nsl. lanec, verste, čerte lančnice, serb. lanac t. j. veriga.

Laska.

O. Adulatio p. grozoju i laskoju; laskavü-viči-ateli, laskanje blanditiæ, laskati kogo, — se komu.

S. Sicer ne pravite, da je tudi novoslovenska; ali ker jo pišejo slovanski knjižniki sploh, jo bodem pisaril i jaz, sej je laske in laskavosti tolikanj na svetu! Znameniva je čes. laskomina, kar nsl. serb. skomina ali stsl. oskomina stupor dentium.

P a š n i k.

Učitelj, bodi v šoli odkritoserčen! Če hočeš, da bode tvoja beseda pri učencih kaj veljala, kaži se učencem vedno popolaoma odkritega. Učenci ne smejo nikoli misliti, da učitelj drugače govori kakor misli. Kar koli tedaj govoriš, naj bo gola resnica, in če včasi ne smeš povedati resnice, raji molči ali se vprašanj radovednih učencev ogibaj. Prav nes pametno delajo tisti starši in učitelji, ki otrokom o kakih rečeh nepravo pripovedujejo, n. pr. da po hudobne otroke pride iz pekla parkelj, da jih vzame, da pride sveti Nikolaj iz nebes in otrokom deli darove i. t. d. Otrok kmali kmali sam sprevidi ali od drugih zvê, da so to prazne reči, in potem tudi ne verjame še več drugega, kar mora verjeti.

Učitelj, bodi v šoli dosleden! Kar enkrat tirjaš to tirjaj tudi drugo; otroci kaj hitro zapazijo, če si omahljiv, da delaš danes tako, jutro drugače, in si po pravici mislijo: „Zakaj smemo to pa uno včasi storiti, včasi pa ne?“

Učitelj, ne muči učencev po nepotrebnem! Vselej, kedar se učenci morajo učiti kaj, kar še nerazumejo, prizadevlje jim to veliko praznega truda. Nikar tedaj učencem nikoli ne nalagaj kakega uka, ki jim ga še nisi dobro in vsestransko razložil, da ga popolaoma razumejo. Kar koli se mora učenec iz glave učiti, mora popred razumeti.

To pravilo naj si dobro vtisnejo v glavo vsi tisti učitelji, ki učé tuje jezike. Suho in prazno učenje iz glave ugonobi razum in dobra čutila. Večkrat se sliši tožba: „Ta in uni otrok je že v naj prvih letih prav lepo znal govoriti (deklamovati) mnogo pesem in učenih govorov, sedaj ko je večji, pa nima do takih lepih reči prav nič življenja in veselja“. Življenje in veselje do lepoznanstva ste mu zaterli ravno takrat, ko ste ga mučili s takimi rečmi, ki jih ni razumel, in se jih je mogel vendar učiti.

Koristne stvari.

Zrak je težak.

Da je zrak težak, marsikdo vé, ali kako zeló je težak ne vé vsak. Učeni so izštevilili, da je zrak, ki pritiska na prostor 15□', 32.000 funtov težak. Ker popolnoma izraščén človek potrebuje toliko, to je, 15□', mora tedaj vsaki dan in vsako uro, bodi si na kopnem ali na vodi tako težo, to je 32.000 funtov, nositi. Marsikdo bo rekel, da pod tako težo se mora človek zgruditi; se vé da bi človek ne mogel take teže nositi, ko bi jo imel samo na herbtu, — ali tu se mora misliti, da je zrakova teža popolnoma razdeljena in da na vse strani, zunaj in znotraj, enako pritiska, kar stori, da te teže človek ne čuti. Zrak pa ni po vseh krajih in v vseh deželah enako težak; le po ravnih deželah ima zrak zgoraj imenovano težo; nižji ko je kak kraj, težji je zrak, in višji ko je kraj, lahkeji je zrak. Od tod tudi pride, da tisti ljudje, ki živé po hribih in gorah, se nekako slabo počutijo, ko se preselijo v nižave, ker je zrak tu bolj težak, kakor v višjih krajih. Nekteri terdijo celó, da to dela silno željo po domu, da je človeku neizrečeno dolgi čas po domu.

Književstvo.

Dobri učilni pomočki. Večkrat poprašuje kdo po knjigi, ki bi po domače obdelovala zemljepisje avstrijskega cesarstva. Ta gotovo ne vé, da imamo prav izverstno delo te verste, ki je že 1861. l. prišlo na svetlo v c. k. zalogi šolskih knjig, in se imenuje: „Kratek popis cesarstva avstrijskega sploh in njegovih dežel posebej. Za niže gimnazije in više realne šole sestavil Ludovik vitez